

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

P9_TA(2019)0079

Konferencja ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2019 r. (COP25)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania) (2019/2712(RSP))

(2021/C 232/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz załączony do niej protokół z Kioto,
- uwzględniając porozumienie przyjęte na 21. Konferencji Stron UNFCCC (COP21) 12 grudnia 2015 r. w Paryżu (porozumienie paryskie),
- uwzględniając 24. Konferencję Stron UNFCCC (COP24), 14. sesję spotkania Stron protokołu z Kioto (CMP14) i trzecią część pierwszej sesji Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron Porozumienia paryskiego (CMA1.3), które odbyły się w Katowicach od 2 do 14 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając decyzję Prezydium Konferencji Stron UNFCCC z 1 listopada 2019 r. o przyjęciu wniosku rządu Chile, które sprawuje kolejną prezydencję, o zorganizowanie COP25 w Madrycie (Hiszpania) od 2 do 13 grudnia 2019 r.,
- uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając Szczyt na rzecz Działań Klimatycznych zorganizowany przez Sekretarza Generalnego ONZ 23 września 2019 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z 25 października 2018 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2018 r. w Katowicach, Polska (COP24)⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2019 r. w sprawie zmiany klimatu – europejska, długofalowa i zgodna z porozumieniem paryskim wizja strategiczna na rzecz dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 28 listopada 2018 r. pt. „Czysta planeta dla wszystkich. Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (COM(2018)0773),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 20 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 4 października 2019 r.,
- uwzględniając przedstawiony UNFCCC 6 marca 2015 r. przez Łotwę i Komisję Europejską zaplanowany i ustalony na szczeblu krajowym wkład UE i jej państwo członkowskich,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) zatytułowane „Globalne ocieplenie o 1,5 °C”, jego 5. sprawozdanie oceniające oraz sprawozdanie podsumowujące, a także sprawozdanie specjalne dotyczące zmiany klimatu i gruntów oraz sprawozdanie specjalne dotyczące oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0430.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0217.

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

- uwzględniając sztandarowe sprawozdanie Globalnej Komisji ds. Przystosowania w sprawie adaptacji do zmiany klimatu,
 - uwzględniając 9. sprawozdanie podsumowujące Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) z listopada 2018 r. (rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji) oraz jego 4. sprawozdanie w sprawie luki adaptacyjnej z 2018 r.,
 - uwzględniając ocenę wskaźników przeprowadzoną przez Europejską Agencję Środowiska pt. „Economic losses from climate-related extremes in Europe” [„Straty gospodarcze wynikające z ekstremalnych zjawisk pogodowych w Europie”], opublikowaną 2 kwietnia 2019 r.,
 - uwzględniając oświadczenie Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) z marca 2019 r. w sprawie stanu klimatu na świecie w 2018 r. oraz 14. numer *Greenhouse Gas Bulletin* z 22 listopada 2018 r.,
 - uwzględniając Śląską Deklarację na rzecz Solidarności i Sprawiedliwej Transformacji, Katowicką Deklarację Ministerialną „Lasy dla Klimatu” oraz deklarację w sprawie partnerstwa na rzecz elektromobilności i transportu bezemisyjnego, podpisane przy okazji konferencji klimatycznej COP24,
 - uwzględniając opracowane dla decydentów politycznych podsumowanie zawarte w sprawozdaniu z oceny globalnej w sprawie różnorodności biologicznej i funkcjonowania ekosystemów opublikowanym 29 maja 2019 r. przez Międzypaństwową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES),
 - uwzględniając swoją rezolucję z 15 listopada 2017 r. w sprawie Planu działania na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki ⁽³⁾,
 - uwzględniając opracowane na wysokim szczeblu sprawozdanie podsumowujące dotyczące najnowszych informacji klimatologicznych, które zostały zebrane przez naukową grupę doradczą utworzoną w związku ze Szczytem na rzecz Działań Klimatycznych zorganizowanym przez ONZ w 2019 r., zatytułowane „United in Science” [„Zjednoczeni w nauce”],
 - uwzględniając badanie Eurobarometr z kwietnia 2019 r. dotyczące zmiany klimatu,
 - uwzględniając pytania do Rady (O-000029/2019 – B9-0055/2019) i do Komisji (O-000030/2019 – B9-0056/2019) w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania),
 - uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że porozumienie paryskie weszło w życie 4 listopada 2016 r.; mając na uwadze, że 19 listopada 2019 r. 187 spośród 197 Stron UNFCCC złożyło w ONZ instrumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- B. mając na uwadze, że 6 marca 2015 r. UE i jej państwa członkowskie przedłożyły UNFCCC swój zaplanowany, ustalony na szczeblu krajowym wkład, zobowiązując się do osiągnięcia wiążącego celu polegającego na redukcji do 2030 r. krajowych emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40 % w stosunku do poziomów z 1990 r.;
- C. mając na uwadze, że zobowiązania podjęte do tej pory przez sygnatariuszy porozumienia paryskiego nie wystarczają do osiągnięcia wspólnego celu; mając na uwadze, że obecny ustalony na poziomie krajowym wkład zadeklarowany przez UE i jej państwa członkowskie nie jest zgodny z celami porozumienia paryskiego i należy go zmienić;
- D. mając na uwadze, że w sprawozdaniu IPCC dotyczącym globalnego ocieplenia o 1,5 °C dowiedziono, że jego skutki będą prawdopodobnie znacznie mniej dotkliwe przy wzroście temperatury o 1,5 °C niż przy wzroście o 2 °C;

⁽³⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 38.

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

- E. mając na uwadze, że ostatnie cztery lata, tj. od 2015 do 2018 r., były latami najcieplejszymi odkąd dokonuje się pomiarów, a także mając na uwadze, że w 2018 r. odnotowano rekordowy poziom emisji dwutlenku węgla na świecie; mając na uwadze, że lipiec 2019 r. był najgorętszym miesiącem w historii pomiarów i że tendencja ta utrzymuje się w kolejnych miesiącach 2019 r., co według WMO oznacza, że lata 2015–2019 mogą okazać się najgorętszym pięcioleciem w historii pomiarów;
- F. mając na uwadze, że według WMO stężenie CO₂ na świecie wynosiło w 2018 r. 407,8 części na milion (ppm), czyli o 2,2 ppm więcej niż w 2017 r., oraz że przy tym tempie wzrostu do końca 2019 r. stężenie CO₂ osiągnie lub nawet przekroczy wartość 410 ppm;
- G. mając na uwadze, że w 185 krajach świata odbyły się strajki klimatyczne w ramach globalnego ruchu walki ze zmianą klimatu, a we wrześniu 2019 r. na ulice wyszła rekordowa liczba 7,6 mln osób, co stanowiło największą w historii mobilizację na rzecz klimatu;
- H. mając na uwadze, że w preambule porozumienia paryskiego uznano „znaczenie zapewnienia integralności wszystkich ekosystemów, w tym oceanów”, a w art. 4 ust. 1 lit. d) UNFCCC podkreślono, że strony konwencji wspierają zrównoważone zarządzanie oraz ochronę i podniesienie efektywności pochłaniaczy i zbiorników wszystkich gazów cieplarnianych, uwzględniając biomasę, lasy i oceany, jak również inne ekosystemy lądowe, nadbrzeżne i morskie;
- I. mając na uwadze, że Chile, jako kraj sprawujący prezydencję w COP25, zaznaczyło już, że zwróci szczególną uwagę na rolę oceanów w walce z globalnym ociepleniem, co jest zasadne w świetle publikacji nowego alarmującego sprawozdania IPCC dotyczącego ocieplenia oceanów;
- J. mając na uwadze, że lasy w znacznym stopniu przyczyniają się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej; mając na uwadze, że ok. 10 % emisji gazów cieplarnianych w UE pochłaniają rosnące lasy; mając na uwadze, że wylesianie odpowiada za niemal 20 % światowych emisji gazów cieplarnianych i wynika w szczególności z większej skali przemysłowej produkcji zwierząt, soi i oleju palmowego, także na rynek unijny; mając na uwadze, że UE powinna ograniczyć swój pośredni udział w wylesianiu („wylesianie uwzględnione w konsumpcji”), za które ponosi odpowiedzialność;
- K. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie zwracał się do Komisji, w tym w rezolucji w sprawie zmiany klimatu z 14 marca 2019 r., o zbadanie cen emisji CO₂ w sektorach jeszcze nieobjętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (ETS);
- L. mając na uwadze, że zmiana klimatu w niewspółmiernie dużym stopniu wpływa na kraje rozwijające się, chociaż emitują one znacznie mniej CO₂ niż kraje rozwinięte;
1. przypomina, że zmiana klimatu jest jednym z największych wyzwań dla ludzkości oraz że wszystkie państwa i zainteresowane podmioty na całym świecie muszą zrobić wszystko co w ich mocy, aby jej przeciwdziałać; podkreśla, że odpowiednio wczesna współpraca międzynarodowa, solidarność oraz spójne i konsekwentne zaangażowanie we wspólne działania to jedyne wyjście prowadzące do spełnienia wspólnego obowiązku ochrony całej planety;
 2. przyznaje, że poważne zagrożenia związane ze zmianą klimatu stanowią źródło obaw obywateli; przypomina, że według sondażu Eurobarometru z 2019 r. 93 % obywateli UE uważa zmianę klimatu za poważny problem; przyjmuje z zadowoleniem fakt, że ludzie na całym świecie, a w szczególności młodsze pokolenie, coraz aktywniej działają na rzecz klimatu; przyjmuje z zadowoleniem ich apele o wspólne i ambitniejsze cele oraz o szybkie działania, aby osiągnąć założenia porozumienia paryskiego i nie przekroczyć limitu wzrostu temperatury wynoszącego 1,5 °C; wzywa rządy krajowe, regionalne i lokalne, a także UE do reakcji na te apele;
 3. dostrzega, że wsparcie publiczne jest niezbędne dla powodzenia ambitnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu polityki i środków UE w dziedzinie klimatu; uważa, że powinno to znaleźć odzwierciedlenie w działaniach UE na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

4. przyznaje, że zmiana klimatu już stanowi i nadal będzie stanowić trudne do udźwignięcia obciążenie przede wszystkim dla krajów globalnego Południa, że kraje globalnego Południa są bardziej niż kraje globalnej Północy narażone na niekorzystne skutki zmiany klimatu, już teraz odczuwają straty i szkody, a także mają mniejsze możliwości dostosowawcze, a przy tym wniosły znacznie mniejszy wkład w kryzys klimatyczny niż kraje globalnej Północy;
5. przypomina, że w preambule do porozumienia paryskiego za jedno z najważniejszych praw uznaje się prawo do zdrowia; podkreśla, że w art. 4 ust. 1 lit. f) konwencji UNFCCC stwierdzono, że „w projektach lub podejmowanych przedsięwzięciach, dla łagodzenia bądź adaptacji do zmian klimatu” wszystkie strony powinny stosować „właściwe metody, np. oceny oddziaływania, formułowane i określane przez państwa z punktu widzenia minimalizowania negatywnego wpływu na gospodarkę, zdrowie publiczne i jakość środowiska”; uważa, że zdrowie należy włączyć do krajowych planów adaptacji i krajowych komunikatów na Konferencję Stron UNFCCC;
6. wyraża ubolewanie, że wskaźniki celów zrównoważonego rozwoju w zakresie zmiany klimatu nie obejmują zdrowia; odnotowuje jednak dążenie do zaradzenia tej sytuacji w naukowych inicjatywach badawczych WHO i Sekretariatu UNFCCC; wyraża zadowolenie z przyjęcia deklaracji politycznej wysokiego szczebla ONZ 23 września 2019 r. w sprawie powszechnego zabezpieczenia zdrowotnego;
7. stwierdza, że prawie niemożliwe będzie osiągnięcie większości celów zrównoważonego rozwoju, o ile nie zostaną zrealizowane ambicje w zakresie klimatu i środowiska uzgodnione podczas COP21;
8. podkreśla, że już teraz odczuwa się bezpośrednie skutki zmiany klimatu; podkreśla, że według sprawozdania Globalnej Komisji ds. Przystosowania zmiana klimatu może do 2030 r. wpędzić w ubóstwo ponad 100 mln osób, a do 2050 r. plony mogą zmaleć o 5–30 %, co spowoduje niedobory żywności na obszarach szczególnie narażonych;
9. podkreśla, że według oczekiwań brak działań łagodzących ocieplenie doprowadzi do przekształceń w gospodarce światowej, do 2100 r. obniżając średnie globalne dochody o 23 % i pogłębiając globalne nierówności dochodowe; podkreśla, że wbrew wcześniejszym szacunkom oczekiwane straty globalne będą rosły w funkcji w przybliżeniu liniowej do średniej temperatury na świecie, a mediana strat będzie wielokrotnie wyższa, niż wskazują na to główne modele⁽⁴⁾;

Podstawa naukowa działań na rzecz klimatu

10. podkreśla, że sprawozdanie specjalne IPCC w sprawie ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C stanowi najbardziej wyczerpującą i aktualną ocenę metod łagodzenia skutków zgodnie z porozumieniem paryskim; podkreśla, że zgodnie ze wspomnianym sprawozdaniem ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C do 2100 r. bez przekroczenia tej granicy lub przy jej niewielkim przekroczeniu oznacza, że najpóźniej do 2067 r. należy osiągnąć globalną neutralność emisyjną, a do 2030 r. globalny poziom rocznych emisji gazów cieplarnianych musi zostać ograniczony do maksymalnie 27,4 GtCO₂eq; podkreśla w świetle tych ustaleń, że zgodnie z porozumieniem paryskim UE jako światowy lider oraz inne duże gospodarki światowe muszą dążyć do jak najszybszego osiągnięcia neutralności emisyjnej, przy czym musi to nastąpić najpóźniej do 2050 r.;
11. podkreśla, że w sprawozdaniu specjalnym IPCC dotyczącym zmiany klimatu i gruntów podkreślono szczególnie dramatyczne skutki globalnego ocieplenia dla gleby; wyraża obawę, że wywołana przez człowieka degradacja gleby spowodowana przede wszystkim niezrównoważonymi praktykami rolniczymi oraz coraz częstszymi zakłóceniami w użytkowaniu gruntów, takimi jak pożary lasów, dodatkowo osłabiają zdolność gleby do pochłaniania dwutlenku węgla; podkreśla, że te dramatyczne skutki mają się pogłębić, jeżeli utrzymają się obecne światowe tendencje;
12. zaznacza, że, jak podkreślono w sprawozdaniu IPCC dotyczącym oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie, mechanizmy klimatyczne uzależnione są od stanu ekosystemów oceanicznych i morskich, na które obecnie niekorzystnie wpływa globalne ocieplenie, zanieczyszczenie, nadmierna eksploatacja morskiej różnorodności biologicznej, zakwaszanie, odtlenienie, wzrost temperatury mórz, bezprecedensowe topnienie lodowców i lodu morskiego i erozja obszarów

⁽⁴⁾ Burke, M. et al., „Global nonlinear effect of temperature on economic production”, *Nature*, t. 527, s. 235–239

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

przybrzeżnych; ponadto podkreśla zawarte w sprawozdaniu ustalenia dotyczące rosnących zagrożeń dla ekosystemów morskich, społeczności nadbrzeżnych i źródeł utrzymania; przypomina, że oceany to część rozwiązania pozwalającego na łagodzenie efektów zmiany klimatu i przystosowanie się do nich; podkreśla, że COP25 będzie pierwszą tzw. niebieską konferencją COP; w związku z tym apeluje do UE o potraktowanie oceanów jako ważnego elementu Europejskiego Zielonego Ładu oraz programu międzynarodowych negocjacji w sprawie klimatu;

13. wyraża zaniepokojenie wynikami sprawozdania UNEP z 2018 r. w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji, według których obecne bezwarunkowe wkłady ustalone na poziomie krajowym są dalece niewystarczające, aby utrzymać określony w porozumieniu paryskim limit wzrostu temperatury poniżej 2 °C, a wręcz mogą doprowadzić do wzrostu temperatury o ok. 3,2 °C^(?) do 2100 r., przy założeniu że działania na rzecz klimatu będą konsekwentnie podejmowane w XXI w.; zwraca uwagę na wysokie ryzyko, że wzrost temperatury o 3,2 °C będzie oznaczać przekroczenie pewnych progów nieodwracalnych zmian i wywołanie dodatkowego wzrostu temperatury na szeroką skalę;

14. wyraża zaniepokojenie ustaleniami zawartymi w sprawozdaniu podsumowującym wysokiego szczebla („United in Science”) przedstawionym przy okazji Szczytu ONZ na rzecz Działań Klimatycznych w 2019 r., w szczególności wznowieniem w 2017 r. wzrostu emisji dwutlenku węgla oraz osiągnięciem w 2018 r. nowego rekordu emisji CO₂ z paliw kopalnych, które doprowadziło do alarmujących i bezprecedensowych stężeń gazów cieplarnianych w atmosferze;

15. podkreśla, że aby nie został przekroczony limit wzrostu temperatury wynoszący 1,5 °C, należałoby pięciokrotnie zwiększyć obecny poziom ambicji, jeśli chodzi o ustalony na poziomie krajowym wkład; zauważa, że taki globalny poziom ambicji jest wciąż technicznie osiągalny oraz że przyniósłby dodatkowe korzyści dla środowiska i zdrowia publicznego;

16. podkreśla, że według WHO zmiana klimatu wpływa na społeczne i środowiskowe uwarunkowania zdrowia – czyste powietrze, bezpieczną wodę pitną, dostatek żywności i bezpieczne schronienie – i że oczekuje się co roku 250 tys. dodatkowych zgonów spowodowanych niedożywieniem, malarią, biegunką i stresem termicznym w latach 2030–2050, a wyjątkowo wysokie temperatury będą bezpośrednio przyczyniać się do zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia i układu oddechowego, zwłaszcza wśród osób starszych i szczególnie narażonych na zachorowania; podkreśla, że przez powodzie, fale upałów, susze i pożary zmiana klimatu silnie oddziałuje na zdrowie ludzkie, prowadząc do niedożywienia, wpływając na zdrowie psychiczne, a także powodując choroby układu krążenia i oddechowego oraz infekcje wektorowe; zwraca uwagę, że pogorszenie warunków higienicznych, ograniczony dostęp do wody pitnej i opieki zdrowotnej stwarza zagrożenie dla zdrowia kobiet, a zwłaszcza kobiet w ciąży;

17. podkreśla, że w sprawozdaniu IPBES z globalnej oceny w sprawie różnorodności biologicznej i ekosystemów z 2019 r., sprawozdaniu specjalnym IPCC dotyczącym zmiany klimatu i gruntów, sprawozdaniu specjalnym IPCC dotyczącym oceanu i kriosfery w zmieniającym się klimacie oraz w sztandarowym sprawozdaniu Globalnej Komisji ds. Przystosowania uznano zmianę klimatu za jeden z głównych bezpośrednich czynników powodujących utratę różnorodności biologicznej i degradację gleby; podkreśla, że negatywny wpływ zmiany klimatu na przyrodę i różnorodność biologiczną, na funkcjonowanie ekosystemów oraz na oceany i bezpieczeństwo żywnościowe będą według prognoz coraz bardziej odczuwalne w nadchodzących dekadach;

18. powtarza, że ścisła ochrona ekosystemów o wysokiej zawartości węgla, takich jak torfowiska, tereny podmokłe, pastwiska, lasy namorzynowe i obszary leśne wolne od ingerencji człowieka to jedna z możliwych reakcji o natychmiastowych skutkach, której w żaden sposób nie można zastąpić zalesianiem, ponownym zalesianiem ani rekultywacją terenów zdegradowanych, gdyż nie powodują one natychmiastowych skutków;

19. podkreśla, że w globalnym sprawozdaniu IPBES na temat różnorodności biologicznej i funkcjonowania ekosystemów wskazano, że milion gatunków jest obecnie zagrożonych wyginięciem; przypomina, że różnorodność biologiczna odgrywa kluczową rolę, umożliwiając przeciwdziałanie globalnemu ociepleniu i przystosowanie się do tego zjawiska; jest zaniepokojony skutkami utraty różnorodności biologicznej dla naszej odporności; podkreśla, że utrata różnorodności biologicznej jest nie tylko kwestią środowiskową, ale ma również szersze skutki społeczne i gospodarcze;

(?) Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, „Sprawozdanie w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 2018 r.”, s. 21.

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

Ambitna polityka UE w dziedzinie klimatu: ustalony na poziomie krajowym wkład UE i strategia długoterminowa

20. apeluje do wszystkich stron UNFCCC o konstruktywny udział w tym procesie – we współpracy z regionami i podmiotami niepaństwowymi – który ma rozpocząć się w 2020 r., kiedy to należy zaktualizować wkłady ustalone na poziomie krajowym, aby zapewnić ich zgodność z długoterminowym celem porozumienia paryskiego dotyczącym wzrostu temperatury; stwierdza, że obecne zobowiązania nie są wystarczające do osiągnięcia celów porozumienia; w związku z powyższym podkreśla, że globalny poziom emisji gazów cieplarnianych powinien osiągnąć możliwie najszybciej najwyższą wartość oraz że wszystkie strony, w szczególności wszystkie kraje UE i G-20, powinny zintensyfikować wysiłki i zaktualizować wkłady ustalone na poziomie krajowym do początku 2020 r., tak jak przewidziano w porozumieniu paryskim;

21. przyjmuje z zadowoleniem, że podczas zorganizowanego przez ONZ w 2019 r. Szczytu na rzecz Działań Klimatycznych doszło do zawiązania Sojuszu na rzecz Ambicji Klimatycznych, w ramach którego 59 stron UNFCCC zasygnalizowało zamiar zadeklarowania do 2020 r. zwiększonego ustalonego na poziomie krajowym wkładu przewidzianego w porozumieniu paryskim, a 65 stron, w tym Unia, zasygnalizowało, że dąży do osiągnięcia do 2050 r. neutralności emisyjnej; ubolewa jednak, że jeszcze nie wszystkie państwa członkowskie UE były gotowe poprzeć podniesienie poziomu ambicji ustalonego na poziomie krajowym wkładu deklarowanego przez UE, mimo apeli Parlamentu Europejskiego;

22. podkreśla znaczenie ambitnej i sprzyjającej włączeniu polityki UE w dziedzinie klimatu, która pozwoli jej działać globalnie jako wiarygodny i niezawodny partner oraz utrzymać rolę lidera na arenie światowej w dziedzinie klimatu; w związku z tym podkreśla, że UE musi inwestować i dokonywać znacznych postępów w badaniach naukowych i innowacjach o zastosowaniu przemysłowym;

23. ponownie wzywa przywódców UE do poparcia na posiedzeniu Rady Europejskiej 12–13 grudnia 2019 r. długoterminowego celu UE, jakim jest osiągnięcie wewnętrznych zerowych emisji gazów cieplarnianych netto jak najszybciej, a najpóźniej do 2050 r.; apeluje do państwa sprawującego prezydencję w Radzie UE i do Komisji, aby następnie jak najszybciej zakomunikowały ten cel Sekretariatowi UNFCCC; podkreśla, że aby osiągnąć wewnętrzną neutralność emisyjną do 2050 r. w sposób najbardziej racjonalny pod względem kosztów oraz uniknąć konieczności polegania na technologiach usuwania dwutlenku węgla, które pociągałyby za sobą poważne zagrożenie dla ekosystemów, różnorodności biologicznej i bezpieczeństwa żywnościowego, konieczne będzie wyznaczenie ambitniejszych celów do roku 2030; podkreśla, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody to kluczowe narzędzie w działaniach UE na rzecz osiągnięcia jej celów w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych; ubolewa, że szczyt klimatyczny ONZ we wrześniu 2019 r. okazał się dla UE straconą szansą na wyznaczenie wyższego poziomu ambicji i wystąpienie w charakterze lidera we wdrażaniu porozumienia paryskiego; uważa za niezwykle ważne, by UE wysłała jasne przesłanie podczas konferencji COP25, a mianowicie że jest gotowa zwiększyć wkład w realizację porozumienia paryskiego;

24. popiera aktualizację zadeklarowanego przez UE ustalonego na poziomie krajowym wkładu, w ramach którego do 2030 r. planuje się ograniczenie krajowych emisji gazów cieplarnianych o 55 % w skali całej gospodarki w porównaniu z poziomami z 1990 r.; w związku z powyższym wzywa przywódców UE do wspierania ambitniejszych dążeń w odniesieniu do ustalonego na poziomie krajowym wkładu UE; uważa, że powinno temu towarzyszyć zapisanie w prawie UE celu przewidującego osiągnięcie neutralności klimatycznej jak najszybciej, a najpóźniej do 2050 r.; wzywa również inne gospodarki światowe, by zaktualizowały ustalone na poziomie krajowym wkłady w celu osiągnięcia efektów globalnych;

25. oczekuje, że w Europejski Zielonym Ładzie znajdzie się kompleksowa i ambitna strategia na rzecz osiągnięcia neutralnej dla klimatu sytuacji w Europie najpóźniej do 2050 r., obejmująca cel, który będzie przewidywał ograniczenie krajowych emisji gazów cieplarnianych o 55 % do 2030 r.; apeluje do Komisji o odpowiednie dostosowanie jej polityki we wszystkich powiązanych dziedzinach, w szczególności w dziedzinie klimatu, rolnictwa i spójności;

26. podkreśla, że do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego konieczne są konkretne środki wykonawcze i egzekwowanie ich na szczeblu krajowym i unijnym; , na przykład skuteczne wdrożenie do 2030 r. celów w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej;

27. podkreśla, że każda strategia polityczna dotycząca klimatu powinna być realizowana z poszanowaniem zasady sprawiedliwej transformacji oraz w ścisłej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i partnerami społecznymi; w związku z tym uważa, że silniejsze partnerstwo społeczne i zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu krajowym i unijnym mają fundamentalne znaczenie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej wszystkich warstw społeczeństwa w sposób sprawiedliwy, inkluzywny i społecznie zrównoważony; jest zdania, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody oraz odbudowa i ochrona ekosystemów i różnorodności biologicznej mają zasadnicze znaczenie jako czynniki sprzyjające łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowaniu się do niej;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

28. uważa, że aby jeszcze bardziej zwiększyć stabilność rynków, dla UE korzystne będzie ustanowienie do 2040 r. kolejnego cząstkowego celu redukcji emisji, ponieważ zapewniłoby to dodatkową stabilność i przybliżyło osiągnięcie do 2050 r. celu, jakim jest neutralność klimatyczna; przypomina, że konieczne jest regularne aktualizowanie takich celów, aby zapewnić ich zgodność z wdrażaniem porozumienia paryskiego;

29. uważa, że należy kontynuować prace nad rozwojem wiarygodnego modelu pomiaru oddziaływania na klimat na podstawie konsumpcji; przyjmuje do wiadomości wnioski zawarty w pogłębionej analizie Komisji, że wysiłki UE na rzecz ograniczenia emisji pochodzących z jej produkcji są w pewnym stopniu niwelowane przez przywóz towarów o wyższym śladzie węglowym, jednak UE przyczyniła się w znacznym stopniu do ograniczenia emisji w innych krajach dzięki zwiększonemu przepływowi handlowym i większej niskoemisyjności jej wywozu;

30. zwraca uwagę, że należy opracować solidniejsze ramy międzynarodowe, aby chronić różnorodność biologiczną na świecie, zatrzymać jej obecny spadek oraz przywrócić ją w możliwie największym stopniu; uważa, że takie ramy powinny opierać się na celach i zdecydowanych zobowiązaniach obejmujących ustalone na poziomie krajowym wkłady oraz inne odnośne instrumenty, zobowiązania finansowe i lepsze gwarancje budowania zdolności, a także mechanizm przeglądu dokonywanego co pięć lat, z naciskiem na stale rosnący poziom ambicji;

COP25 w Madrycie, Hiszpania

31. uznaje osiągnięcia COP24 w Katowicach, które wzmocniły dynamikę działań w dziedzinie klimatu oraz, wraz z zakończeniem realizacji programu prac na mocy porozumienia paryskiego (pakiet katowicki), zaowocowały wytycznymi operacyjnymi dotyczącymi porozumienia paryskiego; zwraca jednak uwagę, że pewne kwestie nieuregulowane w Katowicach, a dokładniej kwestie dotyczące mechanizmów przewidzianych w art. 6, należy rozstrzygnąć podczas COP25; uważa ponadto, że podczas COP25 konieczne będzie podjęcie szeregu decyzji wykonawczych, w szczególności w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu, przystosowywania się do niej, przejrzystości i wsparcia; oczekuje na pomyślny wynik przeglądu Warszawskiego Międzynarodowego Mechanizmu Strat i Szkód podczas konferencji COP25, a także na wynik negocjacji dotyczących planu działania w sprawie równości płci prowadzonych na konferencji COP25; odnotowuje, że podczas konferencji COP25 będą prowadzone dalsze dyskusje mające na celu uzgodnienie wspólnych ram czasowych;

32. podkreśla znaczenie ustanowienia wspólnych terminów realizacji ustalonych na poziomie krajowym wkładów, chociaż wiele stron UNFCCC przyjęło pięcio- albo dziesięcioletnie ramy czasowe, zaś w przypadku innych terminy realizacji są krótsze albo w ogóle nie są określone; zauważa, że dalsze stosowanie niekompatybilnych ram czasowych może wyrzucić niekorzystny wpływ na przyszłe negocjacje dotyczące celów klimatycznych; uważa, że wspólne terminy realizacji ustalonych na poziomie krajowym wkładów zapewniłyby jednoczesne zaktualizowanie i zakomunikowanie zobowiązań przez wszystkie strony oraz uzupełniłyby globalne wysiłki oraz ułatwiłyby ich zmierzenie; popiera wprowadzenie wspólnych pięcioletnich ram czasowych dla wszystkich ustalonych na poziomie krajowym wkładów w okresie po 2030 r., co odpowiada cyklowi ambicji określonego w porozumieniu paryskim i pozostaje bez szkody dla dodatkowych długoterminowych zobowiązań, które strony mogą realizować na szczeblu wewnętrznym;

33. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Chile jest jednym z krajów wschodzących osiągających największe sukcesy jeśli chodzi o przechodzenie na czystą energię, a w szczególności że kraj ten zapewnił u siebie największy wzrost produkcji energii słonecznej na świecie; jest zdania, że zaangażowanie Chile na rzecz przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu powinno stanowić inspirację dla wielu krajów w Ameryce Południowej i na całym świecie;

34. podkreśla, że światowe działania, jakie zostaną podjęte w ciągu najbliższych dziesięciu lat będą mieć wpływ na przyszłość ludzkości przez kolejne 10 tys. lat; w związku z tym apeluje do Komisji i wszystkich stron COP25 o podjęcie śmiałych i ambitnych działań;

35. uznaje znaczenie podejścia opartego na współpracy w osiągnięciu ambitniejszych celów w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz w promowaniu zrównoważonego rozwoju i integralności środowiskowej; podkreśla, że wysiłki te należy kontynuować po to, by ogólnie ograniczyć emisje i uniknąć ich wzrostu w okresach obowiązywania wkładu ustalonego na poziomie krajowym i między tymi okresami; wyraża zaniepokojenie z powodu ograniczonych postępów osiągniętych podczas 50. posiedzenia międzysesyjnego UNFCCC w Bonn w sprawie mechanizmów rynkowych i nierynkowych;

36. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by opowiedziały się za rygorystycznymi i solidnymi przepisami międzynarodowymi dotyczącymi art. 6 porozumienia paryskiego; dostrzega liczne problemy, jakie mechanizm czystego rozwoju (CDM) oraz projekty wspólnych wdrożeń w ramach Protokołu z Kioto stanowiły w kontekście integralności środowiskowej i zrównoważonego rozwoju; apeluje o zapobieganie lukom w rachunkowości lub podwójnemu liczeniu i dodatkowemu uznawaniu redukcji emisji; wyraża zaniepokojenie potencjalnym wykorzystaniem jednostek emisji

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

przyznanych na podstawie protokołu z Kioto na cele wkładu ustalonego na poziomie krajowym, gdyż takie wykorzystanie podważyłoby znacznie integralność środowiskową przyszłych mechanizmów ustanowionych na mocy art. 6; podkreśla, że prawa do emisji na mocy nowych mechanizmów rynkowych muszą mieć charakter dodatkowy i wzmacniać wysiłki na rzecz łagodzenia zmiany klimatu związane z obecnymi i przyszłymi wkładami ustalonymi na poziomie krajowym; popiera przekazanie części wpływów z jednego albo więcej niż jednego mechanizmu przewidzianego w art. 6 na wsparcie niedofinansowanego Funduszu Adaptacyjnego;

37. uważa, że na konferencji COP25 należy określić – zarówno w odniesieniu do wdrażania porozumienia paryskiego, jak i do kolejnego okresu obowiązywania wkładu ustalonego na poziomie krajowym – nowy poziom ambicji, który powinien odzwierciedlać zwiększone zaangażowanie w działania na rzecz klimatu we wszystkich sektorach na lądzie i na morzu;

38. podkreśla, że na konferencji COP25 UE powinna mówić jednym głosem, aby potwierdzić swą polityczną siłę i wiarygodność; wzywa wszystkie państwa członkowskie do poparcia mandatu UE podczas negocjacji oraz spotkań dwustronnych z innymi podmiotami;

Rola lasów

39. przypomina, że zgodnie z porozumieniem paryskim wszystkie strony są zobowiązane do podjęcia działań na rzecz ochrony i zwiększania pochłaniaczy gazów cieplarnianych, w tym lasów; zauważa, że powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów oraz umożliwienie odnowy lasów stanowiłoby co najmniej 30 % wszystkich działań łagodzących, jakie są niezbędne do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C; podkreśla, że lasy, w których prowadzona jest zrównoważona gospodarka leśna, mają ogromne znaczenie w walce ze zmianą klimatu dzięki zwiększonemu pochłanianiu CO₂ przez zasadzone lasy, składowaniu dwutlenku węgla w produktach drzewnych oraz zastąpieniu surowców kopalnych i pozyskiwanej z nich energii, przy jednoczesnym zmniejszeniu ryzyka pożarów lasu, inwazji szkodników i chorób; podkreśla znaczenie stwarzania zachęt dla praktyk podtrzymujących naturalne pochłaniacze dwutlenku węgla, w tym lasy pierwotne i wolne od ingerencji człowieka gleby leśne, które w komunikacie w sprawie intensyfikacji działań UE na rzecz odbudowy lasów uznano za niezastąpione;

40. wzywa wszystkie strony, w tym UE i państwa członkowskie, do wypełnienia ich międzynarodowych zobowiązań, m. in. tych podjętych w ramach Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów, Konwencji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej, nowojorskiej deklaracji w sprawie lasów i celu zrównoważonego rozwoju nr 15, w szczególności celu nr 15.2, by do 2020 r. promować wdrażanie zrównoważonego zarządzania wszystkimi rodzajami lasów, zahamować proces wylesiania, odtworzyć zniszczone lasy i znacząco zwiększyć globalny stopień zalesienia i ponownego zalesienia; apeluje o większe wysiłki na wszystkich szczeblach polityki na rzecz zapobiegania pogarszaniu się stanu lasów w Europie oraz, w razie potrzeby, przywracania lasów do dobrego stanu; apeluje do Komisji i państw członkowskich o poparcie środków na rzecz ponownego zalesienia na glebach zdegradowanych i nienadających się do użytkowania rolniczego;

41. z uwagi na podstawową rolę, jaką lasy odgrywają w walce ze zmianą klimatu oraz wyzwania, przed jakimi stoją niektórzy właściciele lasów w Europie z powodu skrajnych susz i szkodników, uważa, że Komisja powinna rozważyć ramy zachęt w przypadku, gdy zrównoważona gospodarka leśna nie będzie już miała uzasadnienia biznesowego;

Odporność na zmianę klimatu dzięki przystosowaniu

42. z zadowoleniem odnotowuje, że opublikowano sprawozdanie Komisji z realizacji strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, pokazujące, że poczyniono pewne postępy w każdym z ośmiu działań przewidzianych w tej strategii; odnotowuje jednak, że mimo globalnych wysiłków na rzecz ograniczenia emisji skutki zmiany klimatu nieuniknione i niezbędne są dalsze działania mające na celu przystosowanie się do nich; wzywa Komisję do przeglądu tej strategii w świetle konkluzji zawartych w sprawozdaniu, że UE pozostaje narażona na skutki zjawisk klimatycznych, zarówno w obrębie swoich granic, jak i poza nimi; zwraca uwagę na potrzebę, by sektor ubezpieczeń inwestował w przystosowanie do zmiany klimatu, a sektor publiczny i prywatny do inwestycji w badania naukowe i innowacje; za priorytety uważa ochronę zdrowia ludzkiego i bezpieczeństwa, powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji gleby oraz promowanie przystosowania obszarów miejskich;

43. odnotowuje, że według art. 8 porozumienia paryskiego, dotyczącego strat i szkód, strony powinny przyjąć porozumienie oparte na współpracy w odniesieniu do strat i szkód związanych z negatywnymi skutkami zmian klimatu; podkreśla w związku z tym znaczenie globalnych działań wspierających w obszarach szczególnie narażonych na skutki zmiany klimatu;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

44. przypomina, że działania przystosowawcze są bezwzględnie konieczne we wszystkich krajach, jeśli mają one zminimalizować niekorzystne skutki zmiany klimatu i w pełni wykorzystać możliwości związane ze wzrostem gospodarczym odpornym na zmianę klimatu oraz ze zrównoważonym rozwojem; podkreśla potrzebę opracowania jednolitych systemów i narzędzi w celu śledzenia postępów i skuteczności krajowych planów i działań przystosowawczych; ubolewa nad faktem, że w projektach krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu brakowało ambicji jeśli chodzi o cele dotyczące efektywności energetycznej i energii odnawialnej; przypomina, że odnawialne źródła energii, w tym odnawialna energia morska jako element gospodarki o obiegu zamkniętym, to część rozwiązania pozwalającego na łagodzenie efektów zmiany klimatu i dostosowanie się do nich; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia planów krajowych w dziedzinie energii i klimatu w celu pełnego wdrożenia porozumienia paryskiego;

Finansowanie działań związanych z klimatem i inne środki realizacji

45. z zadowoleniem przyjmuje decyzję COP24 w sprawie dalszego wykorzystywania Funduszu Adaptacyjnego w ramach porozumienia paryskiego; docenia, że Fundusz Adaptacyjny ma duże znaczenie dla społeczności najbardziej zagrożonych zmianą klimatu i dlatego z zadowoleniem przyjmuje nowy dobrowolny wkład państw członkowskich w wysokości 10 mln USD na rok 2019;

46. dostrzega, że 37 % budżetu UE jest obecnie przeznaczane na finansowanie WPR, która może mobilizować znaczne fundusze na stwarzanie zachęt do przyjaznych dla klimatu i środowiska praktyk w sektorze rolnym oraz wynagradzania takich praktyk;

47. powtarza, że w ramach WPR nie powinno się już przyznawać dotacji na działania szkodliwe dla środowiska i klimatu, w tym na osuszanie torfowisk i nadmierny pobór wody do irygacji, nie powinno się również penalizować występowania drzew na użytkach rolnych;

48. dostrzega, że UE i jej państwa członkowskie są głównym źródłem publicznego finansowania działań związanych ze zmianą klimatu; z zadowoleniem zauważa, że na konferencji COP24 postanowiono wyznaczyć ambitniejszy cel na okres od 2025 r., wykraczający poza obecne zobowiązanie do uruchomienia 100 mld USD rocznie od 2020 r., lecz wyraża zaniepokojenie faktem, iż faktyczne środki zadeklarowane przez kraje rozwinięte wciąż są bardzo dalekie od tego wspólnego docelowego poziomu 100 mld USD rocznie; oczekuje od gospodarek wschodzących wkładu, począwszy od 2025 r., w zwiększanie przyszłego międzynarodowego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu;

49. dostrzega, że zmiana klimatu nie jest wyzwaniem lokalnym oraz że skutki zjawisk klimatycznych poza UE wpływają również na sytuację w samej UE, ponieważ zjawiska takie jak huragany, susze, powodzie i pożary lasów mogą wpływać na bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo wodne UE, a także na łańcuchy dostaw usług i towarów; apeluje do Komisji i państw członkowskich o priorytetowe potraktowanie zwiększenia skali międzynarodowego finansowania działań związanych z klimatem przeznaczanego na przystosowanie do poziomu równego finansowaniu przeznaczanemu na łagodzenie, a także o zapewnienie takiego finansowania w odniesieniu do strat i szkód;

50. podkreśla, że istotne znaczenie ma realizacja globalnego celu dotyczącego działań przystosowawczych, a także uruchomienie nowych znacznych środków finansowych na działania przystosowawcze w krajach rozwijających się; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zobowiązały się do znacznego zwiększenia zapewnianych przez siebie środków finansowych na działania przystosowawcze; dostrzega potrzebę postępu w odniesieniu do problemu strat i szkód, na co należy pozyskać dodatkowe środki za pośrednictwem innowacyjnych źródeł finansowania publicznego, z wykorzystaniem Warszawskiego Międzynarodowego Mechanizmu Strat i Szkód;

51. podkreśla rolę zrównoważonego finansowania i uważa, że zasadnicze znaczenie ma szybkie przyjęcie i rozwój zielonego finansowania przez największe międzynarodowe instytucje finansowe, aby doprowadzić do pomyślnego obniżenia emisyjności gospodarki światowej; podkreśla potrzebę wdrożenia planu działania UE w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie międzynarodowej platformy zrównoważonego finansowania;

52. podkreśla ponadto rolę sektora prywatnego, w tym korporacji i rynków finansowych, pod względem osiągania celów zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz wprowadzenia przepisów dotyczących zrównoważenia finansów oraz wzywa Komisję do wprowadzenia przejrzystości i rozliczalności w odniesieniu do spółek, w których dokonano inwestycji, w szczególności gdy dochodzi do utrudniania zrównoważonego rozwoju i naruszeń praw człowieka w krajach rozwijających się;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

53. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte przez rządy 196 państw na 14. Konferencji Stron (COP14) Konwencji o różnorodności biologicznej, które dotyczyło zwiększenia inwestycji w przyrodę i ludzi do 2020 r. i w późniejszym okresie; podkreśla, że wzrost gospodarczy może ułatwić zrównoważony rozwój tylko pod warunkiem, że nie będzie prowadził do utraty różnorodności biologicznej ani nie zaszkodzi zdolności przyrody do służenia ludziom;

54. podkreśla, że budżet UE powinien być spójny z zobowiązaniami międzynarodowymi dotyczącymi zrównoważonego rozwoju oraz ze średnio- i długoterminowymi celami klimatycznymi i energetycznymi, a także nie powinien wywoływać skutków sprzecznych z tymi celami ani utrudniać ich wypełniania; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia, aby inwestycje UE nie wpływały szkodliwie na klimat i różnorodność biologiczną, oraz do zaproponowania w stosownych przypadkach zharmonizowanych wiążących przepisów; wzywa Komisję do dopilnowania, aby kolejne wieloletnie ramy finansowe były w pełni zgodne z porozumieniem paryskim oraz aby żadne wydatki nie były sprzeczne z tym porozumieniem; podkreśla znaczenie zasilenia Zielonego Funduszu Klimatycznego oraz zachęca państwa członkowskie, aby co najmniej podwoiły wkład we wstępną mobilizację zasobów; z zadowoleniem przyjmuje podjętą przez Radę Dyrektorów EBI decyzję o zaprzestaniu finansowania większości projektów w dziedzinie energii z paliw kopalnych od końca 2021 r. oraz o stopniowym zwiększaniu udziału finansowania przeznaczanego na działania w dziedzinie klimatu i zrównoważenie środowiskowe, tak aby osiągnąć poziom 50 % jego operacji od 2025 r.; uważa, że jest to pierwszy ambitny krok w kierunku przekształcenia EBI w Europejski Bank Klimatyczny; zwraca się do państw członkowskich o stosowanie tej samej zasady w odniesieniu do gwarancji kredytów eksportowych; apeluje o specjalne gwarancje publiczne dla inwestycji ekologicznych oraz oznakowanie zielonego finansowania i ulgi podatkowe w odniesieniu do ekologicznych funduszy inwestycyjnych i emisji ekologicznych obligacji; podkreśla potrzebę ambitniejszego finansowania badań naukowych, a także innowacji mających zastosowanie w przemyśle;

55. wzywa EBI do dokonania przeglądu swojej strategii klimatycznej w 2020 r. i przyjęcia konkretnych i ambitnych planów działania w celu wywiązania się ze swojego zobowiązania do dostosowania wszystkich działań w zakresie finansowania do porozumienia paryskiego, a także do pilnego dostosowania wszystkich strategii i wytycznych sektorowych dotyczących udzielania pożyczek do celów porozumienia paryskiego;

56. podkreśla, że istotne znaczenie ma sprawiedliwe przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu oraz że należy przyjąć dalekowszostne i partycypacyjne podejście, aby obywatele skorzystali z takiego przejścia, a także wspierać regiony i społeczności najbardziej narażone na zagrożenia; postrzega utworzenie funduszu sprawiedliwej transformacji jako jedno z narzędzi, które można wykorzystać na szczeblu UE, aby zagwarantować pluralistyczną i świadomą transformację w przypadku ludności i regionów UE najbardziej dotkniętych dekarbonizacją, takich jak regiony wydobywania węgla w okresie przejściowym; dostrzega, że same fundusze odszkodowawcze nie są gwarancją sprawiedliwej transformacji oraz że kompleksowa strategia UE na rzecz rozwoju i modernizacji regionów UE i wsparcie dla pionierów transformacji powinny stanowić trzon każdej polityki na rzecz transformacji; uważa, że transformacja klimatyczna w UE musi być zrównoważona pod względem ekologicznym, gospodarczym i społecznym; wzywa UE i państwa członkowskie do wprowadzenia odpowiednich strategii politycznych i finansowania w tym zakresie, które będą uzależnione od jasnych, wiarygodnych i wykonalnych krótko- i długoterminowych zobowiązań zainteresowanych państw członkowskich do odejścia od paliw kopalnych w całej gospodarce, w tym do włączenia do ostatecznych zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu konkretnych strategii politycznych mających na celu wycofanie węgla, innych paliw kopalnych i dopłat do paliw kopalnych w terminie zgodnym z zobowiązaniem UE do utrzymania globalnego ocieplenia w zgodzie z długoterminowymi celami porozumienia paryskiego i z celem w zakresie neutralności klimatycznej na 2050 r.;

57. uważa, że demokratyzacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla powodzenia zrównoważonej transformacji energetycznej; apeluje w związku z tym o wzmocnienie praw i umiejętności obywateli oraz umożliwienie im uczestniczenia w produkcji bezpiecznej i czystej energii;

58. podkreśla znaczenie rozpoczęcia rozmów z krajami na całym świecie, które są obecnie zależne od eksportu paliw kopalnych, w celu określenia, jak można wdrożyć strategię na rzecz wspólnego bezpieczeństwa energetycznego i klimatycznego w sposób zapewniający tym regionom korzystne widoki na przyszłość;

59. uważa, że energia jądrowa może odgrywać rolę w realizacji celów klimatycznych, ponieważ nie emituje gazów cieplarnianych, a także zapewnić znaczny udział produkcji energii elektrycznej w Europie; uważa jednak, że ze względu na odpady, jakie wytwarza, energia ta wymaga średnio- i długoterminowej strategii uwzględniającej postęp technologiczny (laser, synteza jądrowa itp.) w celu poprawy zrównoważonego charakteru całego sektora;

60. popiera prace koalicji ministrów finansów na rzecz działań w dziedzinie klimatu oraz zachęca wszystkie rządy do przyjęcia zobowiązań koalicji dotyczących dostosowania wszystkich obszarów polityki i praktyk będących w gestii ministrów finansów do celów porozumienia paryskiego, a także do przyjęcia skutecznego systemu ustalania opłat za emisję dwutlenku węgla, przewidzianego w „zasadach z Helsinek”;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

61. przypomina stronom o potrzebie przydzielenia wystarczających zasobów w celu przejścia od zobowiązań do działań i wdrożenia niezbędnych środków, aby osiągnąć cele porozumienia paryskiego; popiera wzrost znaczenia wprowadzenia podatku korygującego od emisji dwutlenku węgla pobieranego na granicach w związku z wwozem do UE w celu utworzenia równych warunków działania w handlu międzynarodowym oraz unikania ucieczki emisji;

Rola podmiotów niepaństwowych

62. z zadowoleniem odnotowuje pełną determinację i coraz powszechniejszą aktywność młodzieży przeciwko zmianie klimatu; podkreśla znaczenie zaangażowania się w znaczący dialog z młodymi ludźmi i wspierania ich udziału w podejmowaniu decyzji na wszystkich szczeblach; z zadowoleniem odnotowuje globalną mobilizację coraz większej liczby podmiotów niepaństwowych zaangażowanych w działania w dziedzinie klimatu, które przynoszą konkretne i wymierne rezultaty; podkreśla istotną rolę społeczeństwa obywatelskiego, sektora prywatnego oraz władz regionalnych i lokalnych, które wywierają nacisk na opinię publiczną i władze centralne oraz pobudzają je do działania, a także dzielą się wiedzą i najlepszymi praktykami w zakresie rozwijania i wdrażania środków w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; wzywa UE, państwa członkowskie i wszystkie zainteresowane strony do motywowania i wspierania podmiotów niepaństwowych – które w coraz większym stopniu stają się liderami w walce ze zmianą klimatu – a także do współpracy z tymi podmiotami; uważa ponadto, że należy zaangażować obywateli i zwiększyć ich świadomość;

63. podkreśla kluczową rolę miast w realizacji celów porozumienia paryskiego, biorąc pod uwagę, że zgodnie z oenietowskim sprawozdaniem podsumowującym z 2018 r. w sprawie celu zrównoważonego rozwoju nr 11 pt. „Monitorowanie postępów w osiąganiu sprzyjających włączeniu społecznemu, bezpiecznych, odpornych i zrównoważonych miast i osiedli ludzkich” są one źródłem ponad 70 % wszystkich emisji gazów cieplarnianych, odpadów i zanieczyszczeń powietrza; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na Szczycie na rzecz Działań Klimatycznych 102 miasta podjęły zobowiązanie osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.; zachęca strony do dalszego włączania miast do planów ograniczania emisji;

Otwartość, uczestnictwo i przejrzystość

64. podkreśla, że w dążeniu do celu ograniczenia wzrostu średniej temperatury na świecie do 1,5 °C konieczne jest efektywne uczestnictwo wszystkich stron, co z kolei wymaga rozwiązania kwestii partykularnych lub sprzecznych interesów; w tym kontekście podtrzymuje poparcie dla wprowadzenia w ramach UNFCCC specjalnej polityki dotyczącej konfliktu interesów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do odgrywania wiodącej roli w tym procesie bez podważania celów i założeń UNFCCC i porozumienia paryskiego;

65. podkreśla, że 80 % osób przesiedlonych w wyniku zmiany klimatu to kobiety i dzieci, które ogólnie doświadczają skutków zmiany klimatu dotkliwiej niż mężczyźni i zmagają się z większymi trudnościami z tym związanymi, pomimo że nie uczestniczą w tym samym stopniu co mężczyźni w podejmowaniu kluczowych decyzji dotyczących działań w dziedzinie klimatu; zaznacza zatem, że wzmocnienie pozycji wszystkich marginalizowanych społeczności określonych według kryterium płci, a także ich pełne i równoprawne uczestnictwo i sprawowanie przez nie funkcji przywódczych na forach międzynarodowych, takich jak UNFCCC, oraz kierowanie przez nie krajowymi, regionalnymi i lokalnymi działaniami w dziedzinie klimatu ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia i skuteczności takich działań; uważa, że UE i państwa członkowskie powinny w pełni poprzeć wdrożenie planu działania UNFCCC w sprawie równości płci, w szczególności przez uwzględnienie perspektywy płci w polityce klimatycznej i rozwojowej UE, oraz wspierać uczestnictwo kobiet należących do społeczności tubylczych, a także uczestnictwo obrońców praw kobiet w procesie UNFCCC;

66. zwraca uwagę, że konsekwencje zmiany klimatu dla, między innymi, przeżywalności, odżywiania i dostępu do edukacji mają wyjątkowo poważny wpływ na zdrowie, ochronę i rozwój dzieci i młodzieży; uważa, że konieczne jest podjęcie działań w celu ograniczenia tych szkodliwych skutków;

Kompleksowy wysiłek wszystkich sektorów

67. zachęca Komisję, aby zbadała powiązania i możliwości innych form współpracy z podmiotami działającymi na rynkach emisji w państwach i regionach trzecich, a także pobudzała tworzenie kolejnych takich rynków i innych mechanizmów ustalania opłat za emisję, co przyniesie wyższą efektywność i dodatkowe oszczędności oraz ograniczy ryzyko ucieczki emisji, dzięki stworzeniu równych warunków działania na skalę światową; wzywa Komisję do dopilnowania, aby współpraca z EU ETS wносиła dodatkowy i trwały wkład w łagodzenie skutków i nie podważała wewnętrznych zobowiązań Unii w zakresie emisji gazów cieplarnianych;

68. przypomina, że wszystkie sektory muszą przyczynić się do osiągnięcia neutralnej dla klimatu gospodarki oraz że dekarbonizacja gospodarki UE nie powinna prowadzić do przenoszenia emisji dwutlenku węgla do państw trzecich poprzez ucieczkę emisji, ale powinna stać się sukcesem naszej gospodarki i przemysłu dzięki odpowiednim inwestycjom, właściwym instrumentom i możliwościom rozwijania niezbędnych przełomowych innowacji i technologii; wierzy w powodzenie podejścia rynkowego; uważa, że środki dostosowania na granicach w odniesieniu do emisji dwutlenku węgla muszą opierać się na studium wykonalności i muszą być zgodne z zasadami WTO;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

69. odnotowuje ogłoszenie przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji Ursulę von Leyen, że system handlu przydziałami emisji zostanie rozszerzony na sektory jeszcze nieobjęte unijnym systemem handlu; odrzuca bezpośrednie ich włączenie do systemu EU ETS;

70. ubolewa, że sektor transportu jest jedynym sektorem, w którym od 1990 r. emisje rosną; zaznacza, że nie jest to spójne z długofalowym celem, jakim jest neutralność klimatyczna, który, wręcz przeciwnie, wymaga ograniczenia emisji we wszystkich sektorach życia społecznego na wielką skalę i w szybszym tempie, w tym także w lotnictwie i transporcie morskim; przypomina, że sektor transportu najpóźniej do 2050 r. będzie musiał przejść całkowitą dekarbonizację; zauważa, że zgodnie z analizą Komisji obecne cele i środki globalne, przewidziane przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO) i Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO), nawet jeśli zostaną w pełni wdrożone, nie doprowadzą do koniecznego zmniejszenia emisji, a ponadto potrzebne są wydatne dalsze działania zgodne z celem, jakim jest osiągnięcie zerowych emisji netto w całej gospodarce; uważa, że aby zapewnić spójność wkładów ustalonych na poziomie krajowym z ogólnogospodarczymi zobowiązaniami wymaganymi na mocy porozumienia paryskiego, należy zachęcać strony do uwzględniania emisji pochodzących z międzynarodowego transportu morskiego i lotniczego oraz do uzgodnienia i wdrożenia na szczeblu międzynarodowym, regionalnym i krajowym środków ograniczających emisje pochodzące z tych sektorów;

71. przypomina, że według prognoz do 2020 r. globalne emisje z międzynarodowego lotnictwa będą o ok. 70 % wyższe niż w 2005 r., a do 2050 r. mogą wzrosnąć nawet o kolejne 300–700 %; wyraża zaniepokojenie poziomem ambicji w mechanizmie kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA) opracowanym przez ICAO, zważywszy na toczące się prace nad normami i zalecanymi metodami postępowania, które mają doprowadzić do wdrożenia mechanizmu od 2019 r.; podkreśla, że dotychczasowe normy są niezadowolające, a dalsze osłabianie mechanizmu CORSIA jest niemożliwe do zaakceptowania; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dołożyły wszelkich starań, by zaostrzyć przepisy CORSIA oraz wspierać przyjęcie długoterminowego celu zakładającego znaczne zmniejszenie emisji sektorowych w lotnictwie, przy jednoczesnym zagwarantowaniu autonomii prawodawczej UE we wdrażaniu dyrektywy w sprawie ETS; ponadto podkreśla konieczność rozwiązania problemu emisji gazów cieplarnianych innych niż dwutlenek węgla z lotnictwa w systemach UE i międzynarodowych;

72. wyraża głębokie zaniepokojenie przyjęciem rezolucji A40-19 na 40. sesji Zgromadzenia ICAO oraz tzw. klauzuli wyłączności w ramach CORSIA; wzywa państwa członkowskie do zgłoszenia formalnego zastrzeżenia do tej części rezolucji, aby zachować autonomię prawodawczą Unii w odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w sektorze lotnictwa;

73. przypomina, że Komisja jest prawnie zobowiązana do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – w ciągu 12 miesięcy od przyjęcia przez ICAO danych instrumentów i przed uruchomieniem systemu CORSIA – sprawozdania, w którym przeanalizuje m.in. poziom ambicji i ogólną integralność środowiskową systemu CORSIA, w tym jego ogólne ambicje związane z celami porozumienia paryskiego; podkreśla, że jako współprawodawcy Parlament Europejski i Rada są jedynymi instytucjami, które mogą decydować o jakichkolwiek przyszłych zmianach w dyrektywie o ETS; podkreśla jednak, że jakichkolwiek zmian w dyrektywie o ETS powinno się dokonywać tylko wtedy, gdy są one spójne z unijnym zobowiązaniem do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce, które to zobowiązanie nie przewiduje korzystania z jednostek kompensacji emisji po 2020 r.;

74. z zadowoleniem przyjmuje rosnące poparcie dla ogólnounijnego skoordynowanego podejścia do ustalania cen w lotnictwie i wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia w tym względzie ambitnego przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, w tym do zniesienia zwolnień podatkowych stosowanych obecnie w odniesieniu do paliwa lotniczego i żeglugowego;

75. przypomina, że w okresie do 2050 r. spodziewany jest wzrost emisji CO₂ z transportu morskiego o 50 % do 250 %; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie wstępnej strategii IMO w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych ze statków jako pierwszy krok w kierunku osiągnięcia celu porozumienia paryskiego dotyczącego temperatury; apeluje do IMO o szybkie postępy w przyjmowaniu środków krótko- i średnioterminowych wspomagających realizację celów strategii; podkreśla znaczenie i pilny charakter wdrożenia środków krótko- i średnioterminowych przed rokiem 2023; wzywa UE, Komisję i państwa członkowskie do dokończenia wszelkich starań, aby wesprzeć szybkie wyznaczenie Morza Śródziemnego jako połączonego obszaru kontroli emisji tlenu siarki i tlenków azotu, co będzie stanowiło kluczowy krok na drodze do ograniczenia emisji pochodzących z żeglugi w Europie; podkreśla, że należy niezwłocznie zbadać dalsze środki i działania, w tym instrumenty ustalania cen emisji dwutlenku węgla, aby rozwiązać problem emisji z sektora morskiego zgodnie z sektorową strategią na rzecz transformacji niskoemisyjnej; w związku z tym wyraża przekonanie, że UE i państwa członkowskie powinny ściśle monitorować wpływ i realizację pierwotnej strategii IMO; z zadowoleniem odnotowuje projekt rozporządzenia UE, które odpowiednio uwzględni globalny system gromadzenia danych na temat zużycia paliwa olejowego przez statki (monitorowanie, raportowanie i weryfikacja) oraz

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

opracowany przez IMO globalny system gromadzenia danych na temat zużycia paliwa olejowego przez statki; przypomina, że monitorowanie, raportowanie i weryfikacja to pierwszy krok, który ostatecznie powinien umożliwić UE przyjęcie obowiązkowych celów w zakresie ograniczenia emisji; wzywa Komisję do jak najszybszego zaproponowania dodatkowych działań UE w ramach strategii na rzecz dekarbonizacji do 2050 r., takich jak włączenie sektora morskiego do systemu ETS oraz wprowadzenie normy efektywności statku i oznakowania statków, a także do zaproponowania strategii współpracy z innymi stronami, które chcą działać jak najszybciej, aby ograniczyć emisje morskie zgodnie z celem dotyczącym temperatury określonym w porozumieniu paryskim;

76. podkreśla, że istnieją już proste rozwiązania pomagające zredukować emisje, takie jak ograniczenie prędkości lub obszary kontroli emisji, które przewidziano w międzynarodowej konwencji MARPOL; uważa, że strategia dekarbonizacji i Europejski Zielony Ład powinny napędzać inwestycje, ambitne badania naukowe nad bezemisyjnymi statkami i ekologicznymi statkami z eko-komponentami, lepsze gospodarowanie odpadami i zasobami wodnymi oraz modernizację infrastruktury, jak elektryfikacja portów, niezbędną, by zagwarantować wzrost tego rynku przed 2030 r.;

77. apeluje o zwiększenie środków na badania naukowe i wprowadzanie na rynek paliw alternatywnych;

78. przypomina, że 23 % globalnych emisji gazów cieplarnianych pochodzi z rolnictwa; podkreśla, że w celu zapewnienia wystarczającej ilości pożywienia dla coraz liczniejszej ludności świata musimy inwestować w inteligentne techniki rolnicze i metody produkcji, takie jak wychwytywanie metanu z obornika, wydajniejsze stosowanie nawozów, wykorzystanie biomasy w cyklach i większa efektywność w produkcji mięsnej i mleczarskiej;

79. przypomina, że chociaż rolnictwo odpowiada za 10 % emisji gazów cieplarnianych w UE, może ono pomóc Unii w ograniczeniu emisji, dzięki dobremu gospodarowaniu glebami, systemom rolno-leśnym, ochronie różnorodności biologicznej i innym technikom gospodarowania gruntami; dostrzega, że rolnictwo może doprowadzić do zmniejszenia do 2050 r. rocznych emisji o ok. 3,9 gigatony ekwiwalentu CO₂, co stanowi ok. 8 % obecnych globalnych emisji gazów cieplarnianych;

80. zauważa, że około 60 % emisji metanu na świecie pochodzi z takich źródeł jak rolnictwo, wysypiska śmieci i oczyszczalnie ścieków, a także produkcja oraz transport rurociągowy paliw kopalnych; przypomina, że metan jest silnym gazem cieplarnianym o współczynniku ocieplenia w skali 100 lat 28-krotnie wyższym niż CO₂; przypomina Komisji o jej zobowiązaniu prawnym do jak najszybszego zbadania wariantów strategicznych na potrzeby szybkiego rozwiązania problemu emisji metanu w ramach strategicznego planu UE dotyczącego metanu; wzywa Komisję do przedstawienia w tym celu Parlamentowi i Radzie odpowiednich wniosków ustawodawczych w pierwszej połowie kadencji;

81. dostrzega pozytywną i istotną rolę, jaką sektor rolny może odgrywać w walce ze zmianą klimatu, oraz podkreśla znaczenie reformy wspólnej polityki rolnej, tak aby pomogła ona rolnikom rozwinąć i wdrożyć przyjazne klimatowi praktyki rolnicze, takie jak pochłanianie dwutlenku węgla i ponowne wykorzystanie emitowanego dwutlenku węgla;

82. podkreśla ważną rolę naturalnych pochłaniaczy dla osiągnięcia w UE neutralności emisyjnej; wzywa Komisję do opracowania szczegółowej strategii UE na rzecz zrównoważonego rozwoju naturalnych pochłaniaczy zgodnie z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności emisyjnej do 2050 r.; zachęca ponadto państwa członkowskie do gruntownego uwzględnienia tego aspektu w długoterminowych strategiach wymaganych na podstawie art. 15 ust. 4 lit. b) rozporządzenia w sprawie zarządzania;

83. odnotowuje rolę przypisywaną wychwytywaniu i składowaniu dwutlenku węgla w większości scenariuszy ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C przedstawionych w sprawozdaniu specjalnym IPCC w sprawie 1,5 °C oraz w komunikacie Komisji pt. „Czysta planeta dla wszystkich”;

84. popiera większą skalę działań na rzecz osiągnięcia celów określonych przez państwa członkowskie w europejskim strategicznym planie w dziedzinie technologii energetycznych w celu wdrożenia na skalę komercyjną wychwytywania i składowania dwutlenku węgla w europejskich sektorach energetyki i przemysłu, a także opracowanie solidnych ram regulacyjnych w celu wsparcia bezpośredniego usuwania CO₂ z atmosfery i jego bezpiecznego składowania do 2022 r.;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

85. głęboko ubolewa nad faktem, że dotacje na paliwa kopalne nadal wzrastają i wynoszą w UE ok. 55 mld EUR rocznie; pilnie wzywa wszystkie państwa członkowskie do włączenia konkretnych strategii politycznych, harmonogramów i środków do ostatecznych krajowych planów w zakresie energii i klimatu w celu stopniowego wyeliminowania wszelkich bezpośrednich i pośrednich dopłat do paliw kopalnych do 2020 r., aby wypełnić globalne zobowiązania UE i uwolnić zasoby, które mogłyby zostać wykorzystane do stworzenia społeczeństwa neutralnego pod względem klimatu; wzywa wszystkie pozostałe strony do podjęcia podobnych środków;

86. z zadowoleniem odnotowuje wejście w życie poprawki z Kigali do protokołu montrealskiego; uważa, że powinno to być nowym bodźcem dla UE do szybkiego przeglądu rozporządzenia w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych w celu eliminacji wad zagrażających ambicjom klimatycznym UE, takich jak nielegalny handel wodorofluorowęglowodorem i niewystarczające przeciwdziałanie użyciu heksafluorku siarki (SF₆);

Przemysł i konkurencyjność

87. uważa, że dobrobyt gospodarczy, konkurencyjność przemysłu, zrównoważony rozwój i polityka klimatyczna powinny wzajemnie się wzmacniać; podkreśla, że UE powinna przewodzić w transformacji ku gospodarce o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r., zapewniając tym samym przewagę konkurencyjną przemysłu UE;

88. podkreśla podstawowe znaczenie celów porozumienia paryskiego przy jednoczesnym utrzymaniu miejsc pracy oraz bazy przemysłowej w UE, aby zapewnić zatrudnionym w tym sektorze pozytywną perspektywę oraz aby pokazać światu, że przemysł i neutralność klimatyczna nie są ze sobą sprzeczne; z dużym zadowoleniem odnotowuje zaangażowanie i wysiłki wielu podmiotów przemysłowych w Europie, które dążą do osiągnięcia neutralności emisyjnej, oraz zachęca te sektory lub przedsiębiorstwa, które nadal się wahają, aby wzorowały się na licznych dobrych przykładach;

89. ponadto z zadowoleniem przyjmuje wysiłki i postępy poczynione do tej pory przez obywateli, przedsiębiorstwa i przemysł w UE w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego zgodnie z pakietem katowickim; zauważa jednak, że wysiłki te są niewystarczające do osiągnięcia gospodarki o zerowej emisji netto gazów cieplarnianych do 2050 r.; w związku z tym zachęca państwa członkowskie oraz ich regiony i gminy, jak również przedsiębiorstwa i przemysł, do określenia i aktywnego realizowania ambitniejszych celów za pomocą Europejskiego Zielonego Ładu, co pozwoli sprostać wyzwaniom związanym z klimatem i w pełni wykorzystać możliwości wynikające z porozumienia paryskiego;

90. podkreśla, że stabilne i wiarygodne ramy prawne oraz jasne sygnały polityczne zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu światowym ułatwiają i zwiększają inwestycje związane z klimatem i mogą przyczynić się do zapobiegania uzależnieniu od emisji dwutlenku węgla; w związku z tym podkreśla znaczenie właściwego i terminowego wdrożenia pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” oraz wzywa do opracowania długoterminowej strategii polityki przemysłowej UE i unijnego prawa w dziedzinie klimatu, zgodnie z zobowiązaniami UE wynikającymi z porozumienia paryskiego, mającymi na celu zapewnienie krótko- i długoterminowego rozwoju przemysłu UE, w szczególności przez wspieranie MŚP, tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy i umożliwianie transformacji ekologicznej, przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności przemysłu UE w skali globalnej, osiągnięciu przez UE zerowych emisji netto gazów cieplarnianych do 2050 r., nikogo przy tym nie pomijając;

91. wyraża zadowolenie, że niektóre państwa, w których znajdują się siedziby głównych konkurentów energochłonnych branż przemysłu unijnego, wprowadziły mechanizmy handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla lub inne mechanizmy wyceny uprawnień do emisji; zachęca inne państwa do pójścia za ich przykładem; wzywa do rozszerzenia tych mechanizmów na wszystkie energochłonne sektory przemysłu;

92. podkreśla znaczenie zwiększenia liczby miejsc pracy wysokiej jakości i wykwalifikowanych pracowników w przemyśle UE w celu stymulowania innowacji i transformacji ku zrównoważonym procesom produkcyjnym; podkreśla potrzebę wspierania regionów o wysokiej emisji dwutlenku węgla i uzależnionych od wydobywania węgla, charakteryzujących się wysokim odsetkiem pracowników w sektorach o wysokiej emisyjności, inwestowania w te regiony oraz opracowania programów przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji w celu przyciągnięcia nowych i innowacyjnych przedsiębiorstw, przedsiębiorstw typu start-up i innych branż przemysłu w celu budowy zrównoważonej gospodarki regionalnej, przy jednoczesnym upewnieniu się, że nikt nie został pominięty;

93. podkreśla fakt, że nie wszystkie regiony mają taką samą pozycję wyjściową w walce ze zmianą klimatu i że nie wszystkie dysponują takimi samymi instrumentami, co ma też swoje o konsekwencje; podkreśla w związku z tym, że potrzebna jest transformacja, która uwzględni specyfikę regionów, populacji i sektorów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

Polityka energetyczna

94. podkreśla kluczową rolę energii w procesie przejścia na gospodarkę o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto;
95. podkreśla, że w trakcie zrównoważonej transformacji energetycznej problem ubóstwa energetycznego musi być rozwiązywany przez wzmocnienie pozycji odbiorców energii i dokładniejsze ich informowanie, poprawę wydajności energetycznej budynków, zwłaszcza w przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach, oraz przez uwzględnienie tego problemu w polityce społecznej;
96. podkreśla rolę efektywności energetycznej i energii odnawialnej w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych, bezpieczeństwie energetycznym i łagodzeniu ubóstwa energetycznego;
97. podkreśla, że wszystkie sektory muszą skutecznie współpracować w celu dekarbonizacji gospodarki UE i osiągnięcia zerowych emisji gazów cieplarnianych netto; podkreśla, że kraje powinny być elastyczne, jeśli chodzi o sposób dekarbonizacji swoich gospodarek, aby ułatwić łagodzenie społecznych kosztów transformacji i uzyskać dla niej społeczną akceptację i wsparcie;
98. uważa, że dalsza integracja wewnętrznego rynku energii UE odegra zasadniczą rolę, zwłaszcza w dążeniu do osiągnięcia gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto;
99. przypomina, że priorytetowe traktowanie efektywności energetycznej, w szczególności na podstawie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, oraz globalne przywództwo w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych to dwa spośród głównych celów unii energetycznej UE; podkreśla, że unijny cel w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na rok 2030 został ustalony na poziomie 32 % lub powyżej, a cel w zakresie efektywności energetycznej wynosi 32,5 % lub powyżej; podkreśla, że cele te – chociaż prowadzą do większych niż wcześniej przewidziano redukcji emisji gazów cieplarnianych – nie są zgodne z redukcją o 50–55 % zaproponowaną przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji lub z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C; wzywa Komisję i Radę do dodatkowych wysiłków na rzecz energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej zgodnie z celem redukcji emisji gazów cieplarnianych; wzywa do globalnego promowania działań na rzecz efektywności energetycznej i terminowego zastosowania energii ze źródeł odnawialnych;
100. z zadowoleniem przyjmuje rosnący udział energii ze źródeł odnawialnych w światowym koszyku energetycznym, zwłaszcza w sektorze energii elektrycznej; jest zaniepokojony niewielkim wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych do ogrzewania, chłodzenia i transportu, zwłaszcza w sektorze lotniczym i morskim; jest głęboko zaniepokojony spowolnieniem (od 2014 r.) wzrostu udziału energii odnawialnej w rynku UE ogółem, co zagraża osiągnięciu celów UE w zakresie energii i klimatu; podkreśla, że aby osiągnąć długoterminowe cele zrównoważonego rozwoju, wszystkie sektory muszą zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych;

Badania naukowe, innowacyjność, technologie cyfrowe i polityka kosmiczna

101. dostrzega kluczowe znaczenie nauki i opartych na nauce innowacji dla powodzenia walki ze zmianą klimatu, a także dla osiągnięcia strategicznych celów porozumienia paryskiego oraz innych ambitnych programów na rzecz klimatu; podkreśla, że przywództwo UE jest konieczne zarówno w walce ze zmianą klimatu, jak i we wspieraniu postępu technologicznego na rzecz rozwoju odpornego na zmianę klimatu;
102. podkreśla znaczenie kontynuowania i intensyfikowania badań naukowych i innowacji w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu, polityki dostosowywania się do niej, efektywnego gospodarowania zasobami, technologii niskoemisyjnych i bezemisyjnych, zrównoważonego wykorzystania surowców wtórnych (gospodarka o obiegu zamkniętym) oraz gromadzenia danych o zmianie klimatu w celu przeciwdziałania temu zjawisku; podkreśla, że należy priorytetowo traktować finansowanie projektów dotyczących zrównoważonej energii w ramach nowego programu „Horyzont Europa”, zważywszy na zobowiązania UE wynikające z unii energetycznej i porozumienia paryskiego;
103. przypomina, że badania, innowacje i konkurencyjność stanowią element jednego z pięciu filarów strategii UE dotyczącej unii energetycznej; przypomina zatem zasadniczą rolę, jaką odgrywają naukowcy w walce z globalnym ociepleniem, i podkreśla znaczenie ścisłej współpracy naukowej między partnerami międzynarodowymi w tym zakresie;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

104. przypomina o podstawowej roli technologii cyfrowych we wspieraniu transformacji energetycznej i przemysłowej, w szczególności w poprawie efektywności energetycznej i oszczędności energii oraz w ograniczaniu emisji; podkreśla, że cyfryzacja europejskiego przemysłu może przynieść korzyści dla klimatu, dzięki efektywnemu wykorzystywaniu zasobów i zmniejszeniu zużycia materiałów; podkreśla korzyści dla klimatu wynikające z pełnej cyfryzacji sieci przesyłu i dystrybucji oraz centrów handlu energią, a także programów reagowania na zapotrzebowanie zarządzanych za pomocą oprogramowania;

105. docenia rolę nowego unijnego programu kosmicznego we wspieraniu unijnej walki ze zmianą klimatu i jej skutkami; przypomina o kluczowej roli, jaką w monitorowaniu Ziemi odegrały dane i usługi informacyjne programu Copernicus (europejski system obserwacji Ziemi); podkreśla znaczenie programu Copernicus w ułatwianiu międzynarodowej koordynacji systemów obserwacji i wymiany danych;

Zmiana klimatu a rozwój

106. przypomina, że zgodnie ze sprawozdaniem specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. skrajnego ubóstwa i praw człowieka z 25 czerwca 2019 r. w sprawie walki ze zmianą klimatu i ubóstwem „zmiana klimatu grozi zniweczeniem sukcesów osiągniętych przez ostatnie 50 lat w zakresie rozwoju, zdrowia na świecie i ograniczania ubóstwa” i szacuje, że „kraje rozwijające się poniosą 75–80 % kosztów zmiany klimatu”;

107. podkreśla, że kraje rozwijające się są najbardziej narażone na skutki zmiany klimatu oraz są gorzej przygotowane do przetrwania jej coraz bardziej niszczycielskich skutków, w tym kryzysów żywnościowych i wodnych, szkód materialnych spowodowanych klęskami żywiołowymi, wysiedleń i rosnących konfliktów o ograniczone zasoby; przypomina, że zmiana klimatu ma dramatyczne konsekwencje dla długoterminowego rozwoju gospodarczego krajów rozwijających się, a zwłaszcza krajów najsłabiej rozwiniętych;

108. zwraca uwagę na cyklony tropikalne Idai i Kenneth – ten ostatni to najsilniejszy cyklon, jaki kiedykolwiek uderzył w kontynent afrykański – które spowodowały zniszczenia na Komorach, w Malawi, Mozambiku i Zimbabwie w pierwszej połowie 2019 r., pozbawiając życia wiele osób oraz powodując kryzys humanitarny – ponad dwa miliony osób pilnie potrzebuje pomocy, której koszt wynosi prawie 400 mln USD, w dużej mierze dostarczonych przez UE, przy czym koszt odbudowy szacuje się na 3 mld USD;

109. podkreśla, że odporność infrastruktury w krajach rozwijających się będzie miała kluczowe znaczenie dla ich zdolności do przystosowania się do zmiany klimatu; podkreśla w związku z tym potrzebę zachęcania do inwestowania w odporną infrastrukturę w krajach rozwijających się, aby pomóc im w radzeniu sobie z rosnącą siłą klęsk żywiołowych;

110. przypomina o swoim stanowisku, zgodnie z którym co najmniej 45 % środków z proponowanego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) na lata 2021–2027 powinno się przeznaczyć na cele związane z klimatem i środowiskiem;

111. nalega na wspólne podejście do wdrażania porozumienia paryskiego i programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, zarówno w polityce wewnętrznej, jak i zewnętrznej, a także z pełnym uwzględnieniem zasady spójności polityki na rzecz rozwoju, zwłaszcza w handlu, rolnictwie, energetyce i polityce klimatycznej;

112. podkreśla, że klimat, gospodarka i społeczeństwo są współzależne; podkreśla w szczególności bezpośredni wpływ zmiany klimatu na społeczności tubylcze oraz poważne zagrożenie, jakie stwarza ona dla dalszej egzystencji wielu z nich, w tym społeczności, z którymi nigdy się nie kontaktowano; podkreśla, że według IPCC wiedza lokalna i tradycyjna jest ważnym źródłem zapobiegania zmianom klimatycznym, również dlatego, że na terytoriach ludów tubylczych znajduje się około 80 % zasobów stanowiących o różnorodności biologicznej świata; jest zbulwersowany niedawnym zabójstwem lidera społeczności tubylczej Emryi Wajãpiego w północnej Brazylii i z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka z 29 lipca 2019 r., w którym wezwała ona „rząd Brazylii do powstrzymania inwazji na obszary tubylcze i zapewnienia pokojowych warunków korzystania z przysługujących tym ludom praw grupowych do tych gruntów”, zgodnie z konwencją MOP nr 169;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

113. wzywa kraje rozwinięte, w tym państwa członkowskie UE, do większego wsparcia na rzecz dzielenia się wiedzą, budowania potencjału i transferu technologii do krajów rozwijających się, a tym samym do przestrzegania art. 9–11 porozumienia paryskiego oraz art. 49, 116 i 120 Programu działań z Addis Abeby dotyczącego finansowania rozwoju, przy jednoczesnym wypełnianiu zobowiązań podjętych w odniesieniu do celu zrównoważonego rozwoju nr 17, w tym celów 17.6–17.8; podkreśla w związku z tym pozytywny potencjał zwiększenia inwestycji UE w obiecujące naukowe projekty badawcze; ponadto wzywa UE do zachęcania do przyjęcia deklaracji porównywalnej z deklaracją dauhańską z 2001 r. w sprawie porozumienia TRIPS i zdrowia publicznego w celu wspierania zgodnego z prawem transferu technologii przyjaznych dla klimatu do krajów rozwijających się;

114. zwraca uwagę na kluczowe znaczenie inwestycji prywatnych i wzrostu w transformacji ku przyjaznej dla klimatu infrastrukturze i metodom produkcji; podkreśla potrzebę maksymalizacji wkładu takich inwestycji w działania na rzecz klimatu i celów zrównoważonego rozwoju, w tym przez zachęty i promowanie partnerstw publiczno-prywatnych; uważa, że Plan inwestycji zewnętrznych stanowi istotne narzędzie w tym zakresie; podkreśla ponadto, że konieczny jest zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój i wzrost, aby umożliwić krajom rozwijającym się udział w transformacji klimatycznej, między innymi za pomocą strategii innowacyjnych i postępu technologicznego; jest przekonany, że UE powinna szybko wspierać odpowiedzialne i zrównoważone finansowanie prywatne, zwłaszcza w odniesieniu do zobowiązań w zakresie praw człowieka i wkładów na rzecz gospodarek krajów rozwijających się; ostrzega jednak przed nadmiernym poleganiem na dobrowolnych działaniach sektora prywatnego;

115. zwraca uwagę na rosnące zainteresowanie opracowywaniem standardów przyjaznych dla klimatu i zrównoważonych inwestycji i ponownie wyraża zaniepokojenie faktem, że mnożenie się inicjatyw w sektorze prywatnym utrudnia porównania i weryfikację; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy Komisji i społeczności międzynarodowej, które wspierają inwestycje w dialog polityczny na temat działań na rzecz klimatu w krajach rozwijających się, takich jak światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + (GCCA+) oraz Zielony Fundusz Klimatyczny; w związku z tym zachęca Komisję i państwa członkowskie do dalszego angażowania się na forach międzynarodowych w promowanie efektywności i sprawiedliwości w inwestycjach w działania w dziedzinie klimatu;

Dyplomacja klimatyczna

116. zdecydowanie popiera kontynuowanie i dalsze wzmacnianie wpływu politycznego i dyplomacji klimatycznej UE, co jest niezbędne do zmobilizowania krajów partnerskich i opinii publicznej do działań w dziedzinie klimatu; uważa jednak, że podjęte wysiłki są zdecydowanie niewystarczające i że personel oddelegowany do tego zadania w Komisji i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych jest dalece niewystarczający; w związku z tym proponuje drastyczne zwiększenie kadr w tej dziedzinie; zachęca Komisję i państwa członkowskie do podejścia do kwestii dyplomacji klimatycznej UE w sposób całościowy przez tworzenie powiązań między zmianą klimatu a zrównoważonym rozwojem, rolnictwem, rozwiązywaniem konfliktów, problemami związanymi z migracją i pomocą humanitarną w celu ułatwienia globalnej transformacji ku zerowym emisjom netto, odporności na zmianę klimatu, zrównoważonemu rozwojowi oraz bezpieczeństwu żywnościowemu i wodnemu;

117. podkreśla pogłębiające się skutki zmiany klimatu dla bezpieczeństwa międzynarodowego i stabilności regionalnej wynikające z degradacji środowiska, z utraty źródeł utrzymania, z przesiedleń spowodowanych klimatem i z powiązanych z tym napięć, gdyż są to zagrożenia, które zmiana klimatu może potęgować; wzywa zatem UE i państwa członkowskie do współpracy z partnerami na całym świecie, aby lepiej rozumieć, uwzględnić i przewidywać destabilizujące skutki zmiany klimatu oraz reagować na nie; zachęca do wdrożenia programu wczesnego ostrzegania w odniesieniu do potencjalnych ważnych progów nieodwracalnych zmian, których przekroczenie może zachwiać zrównoważonymi strukturami i ekosystemami w większych regionach lub na większych kontynentach;

118. z zadowoleniem odnotowuje zaangażowanie na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i konkretne kroki poczynione w tym celu w wielu częściach świata, takie jak bardzo ambitne zobowiązania wielu krajów rozwijających się i małych państw wyspiarskich; ubolewa jednak nad brakiem ambicji i brakiem debaty na temat zwiększenia wkładów ustalonych na poziomie krajowym w wielu dużych gospodarkach; przypomina, że UE odpowiada za 9 % globalnej emisji gazów cieplarnianych, ale zamieszkuje ją zaledwie 6,7 % ludności świata, co sprawia, że jest absolutnie konieczne, aby UE wykazała się większymi ambicjami, zwłaszcza biorąc pod uwagę historyczną odpowiedzialność za zmianę klimatu i potrzebę stania się dobrym przykładem dla reszty świata; podkreśla, że osiągnięcie celów porozumienia paryskiego nie będzie możliwe oraz że nie uda się uniknąć punktów krytycznych, jeżeli nie wzrośnie poziom ambicji w innych dużych gospodarkach;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

119. zwraca się do Komisji o bezzwłoczne przeanalizowanie możliwości poczynienia dodatkowych kroków w celu zachęcenia innych dużych gospodarek, aby zwiększyły wkłady ustalone na poziomie krajowym, wdrożyły dodatkowe konkretne środki oraz rozważyły innowacyjne podejścia;

120. apeluje do Komisji i państw członkowskich o wykorzystanie wszystkich dostępnych instrumentów (np. negocjacji międzynarodowych, umów handlowych i regionalnych, partnerstw międzynarodowych), aby promować i wspierać współpracę na rzecz globalnej transformacji ku neutralności emisyjnej, odporności na zmianę klimatu, zrównoważonemu rozwojowi oraz bezpieczeństwu żywnościowemu i wodnemu;

121. podkreśla potrzebę włączenia ambicji klimatycznych do głównego nurtu wszystkich obszarów polityki UE, w tym polityki handlowej; wzywa Komisję, aby zapewniła pełną zgodność wszystkich nowych umów handlowych i inwestycyjnych podpisywanych przez UE z porozumieniem paryskim i celami zrównoważonego rozwoju, a także dopilnowała, aby przepisy środowiskowe i klimatyczne były prawnie wiążące i wykonalne; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie i opublikowanie kompleksowej oceny spójności obowiązujących i przyszłych umów z tym porozumieniem; apeluje do Komisji, aby każda umowa handlowa zawierała wiążące klauzule dotyczące przestrzegania porozumienia paryskiego, a w szczególności postanowienia dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej i ochrony lasów; apeluje do Komisji o zwrócenie szczególnej uwagi na cykl życia towarów w handlu, od koncepcji po konsumpcję, w celu ochrony zasobów naturalnych i uwzględnienia skumulowanych oddziaływań, w tym transportu;

122. apeluje do Komisji i Rady o uwzględnienie porozumienia paryskiego w umowach handlowych w celu oferowania partnerom handlowym zachęt do osiągnięcia celów określonych w porozumieniu paryskim; wzywa również Komisję i Radę do zrewidowania umów handlowych w celu włączenia ambitnych zobowiązań klimatycznych do tych umów dwustronnych, a tym samym stworzenia zachęt dla partnerów do przyjmowania strategii na rzecz klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim;

123. z dużym zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Rosji, że wdroży ona porozumienie paryskie;

124. dostrzega krytyczne znaczenie partnerstwa UE-USA dla osiągnięcia celów strategicznych porozumienia paryskiego i innych ambitnych strategii; dlatego ponownie wyraża ubolewanie z powodu ogłoszenia przez prezydenta USA Donalda Trumpa zamiaru wycofania Stanów Zjednoczonych z porozumienia paryskiego; z dużym zadowoleniem przyjmuje nieprzerwaną mobilizację największych stanów USA, miast, uniwersytetów i innych podmiotów niepaństwowych do działań na rzecz klimatu w ramach kampanii „We are still in”; wyraża nadzieję, że Stany Zjednoczone ponownie dołączą do walki ze zmianą klimatu i jako partner UE znajdą się na czele negocjacji ogólnoświatowych umów w dziedzinie handlu, przemysłu i energii, zgodnie z porozumieniem paryskim;

125. z głębokim ubolewaniem przyjmuje zenującą reakcję prezydenta Brazylii Jaira Bolsonaro i rządu brazylijskiego na bezprecedensową liczbę i skalę pożarów lasów w brazylijskiej Amazonii; uważa, że UE i jej państwa członkowskie powinny z całą mocą, za pośrednictwem współpracy i pomocy międzynarodowej, starać się przeciwdziałać niszczeniu środowiska naturalnego Amazonii i innych obszarów będących kluczowymi elementami globalnego ekosystemu oraz uwzględnić potencjalną rolę własnej polityki handlowej;

Rola Parlamentu Europejskiego

126. uważa, że skoro porozumienia międzynarodowe wymagają jego zgody i skoro jako współprawodawca odgrywa kluczową rolę we wdrażaniu porozumienia paryskiego w Unii, powinien stanowić integralną część delegacji UE; oczekuje zatem, że będzie mógł uczestniczyć w spotkaniach koordynacyjnych UE podczas COP25 w Madrycie i będzie mieć zagwarantowany dostęp do wszystkich dokumentów przygotowawczych od momentu rozpoczęcia negocjacji;

o

o o

127. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentom państw członkowskich oraz Sekretariatowi UNFCCC z prośbą o rozesłanie jej wszystkim stronom tej konwencji nienależącym do UE.